

Høringssvar til Dokument 8:2025–2026 (213 S) – Utsira Nord

Fornybar Norge viser til Dokument 8:2025–2026 (213 S) og takker for anledningen til å komme med innspill. Fornybar Norge støtter ikke forslaget, fordi vi mener støttemekanismen og rammeverket for Utsira Nord nå er tilstrekkelig utredet, og fordi prosessen med å kvalifisere prosjektområder allerede er igangsatt, i tråd med en forventning om forutsigbarhet rundt rammebetingelser Stortinget har vedtatt.

Utsira Nord er et flytende havvindprosjekt og teknologiutviklingsprosjekt av stor strategisk betydning for Norge, både energipolitisk og industripolitisk. Fornybar Norge vil sterkt understreke betydningen av at Stortinget sikrer forutsigbarhet for næringslivet, og ikke minst for denne typen store energi- og industriprosjekter. Vi ber partiene på Stortinget om å merke seg følgende:

- Forslaget forutsetter at Utsira Nord er mangelfullt utredet, men det er ikke tilfelle. Både i forberedelsene til norske myndigheter og gjennom godkjenningprosessen til ESA ble støtteordningen for flytende havvind som inkluderer Utsira Nord grundig vurdert. ESA har i sitt vedtak slått fast at ordningen er basert på et omfattende og solid analysegrunnlag, inkludert vurderinger av kostnadsnivå, markedsforhold, nødvendig støttenivå, alternative støttemekanismer og konkurranseutforming. ESA har konkludert med at støtten er proporsjonal, nødvendig og i tråd med statsstøtteregelverket i EØS. ESA-vedtaket dokumenterer at sentrale krav i utredningsinstruksen i praksis er oppfylt.

- Uforutsigbarhet er ødeleggende for investeringsviljen i Norge. En tydelig og forutsigbar prosess for Utsira Nord så vel som for andre industri- og energiprojekter er nødvendig for å utløse investeringer i teknologi, kompetanse og produksjonskapasitet i Norge.

- Prosessen med å modne prosjektområdene til Utsira Nord er allerede godt i gang. Fire selskap, fordelt på to konsortier (Equinor/Vårgrønn og Deep Wind Offshore/EDF), har fått tildelt prosjektområder, og har investert betydelige beløp i forberedelser og løpende arbeid. Forslaget bidrar til å skape tvil om rammene i den igangsatte prosessen vil ligge fast. Derfor er timingen både overraskende og uheldig.

- Utsira Nord vil, dersom prosessen fremover går som planlagt, kunne gi ca 2 TWh ny kraftproduksjon inn til Haugesund-området rundt 2035. Den kraften kommer godt med, i en tid hvor det er usikkert hvor mye annen kraft vi kan få gjennom 2030-tallet. En fersk analyse viser at strømprisen vil gå ned når Utsira Nord og Sørlige Nordsjø II kobles til (BCG/Volt, april 2026).

- Utsira Nord er et sentralt industriprosjekt for Norge i en fase der flytende havvind vokser internasjonalt, samtidig som petroleumsaktiviteten ventes å avta. Våre eksisterende industrikapasiteter gir oss et fortrinn når flytende havvind skal videreutvikles, ikke minst med tanke på å få til kostnadsreduksjoner.

- Et hjemmemarked gir mulighet til å ta i bruk, teste og videreutvikle vår kompetansene, og det vil gi små og mellomstore bedrifter langs hele kysten mulighet til å koble seg på. Utsira Nord kan gi nødvendig tilgang til referanseprosjekter, kvalifisering og læring. Uten et konkret prosjekt i Norge vil teknologiutvikling, industrialisering og verdiskaping i økende grad skje i andre land.

- Norge har dype farvann, derfor har vi en strategisk interesse i å utvikle flytende havvind.

- Norge kan ta en internasjonal posisjon innen flytende havvind. Tidlig realisering av Utsira Nord vil gi norske aktører et klart konkurransefortrinn i kampen om framtidige prosjekter i Europa og globalt, og bidra til økt eksport av norsk teknologi og tjenester.

- Andre fornybar-teknologier – solkraft, landvind, bunnfast havvind – har kuttet kostnadene vesentlig (50-90% fra 2011-2021, DNV mfl.) gjennom skalering og læring. Gjennom Utsira Nord kan Norge, sammen med andre land med interesser i flytende havvind, bidra til at også flytende havvind skaleres tilstrekkelig slik at vi kan oppnå nødvendige kostnadsreduksjoner.

Oppsummering

Fornybar Norge kan vanskelig se for seg at representantforslaget vil resultere i at vesentlig ny kunnskap vil komme frem som endrer beslutningsgrunnlaget for Utsira Nord, som ikke enten er fremkommet gjennom norske myndigheters forberedelser eller ESA behandling av rammeverket, eller som vil fremkomme gjennom den igangsatte modningen av prosjektområdene. Forslaget skaper ny usikkerhet på et uheldig tidspunkt. Det foreligger et godt beslutningsgrunnlag som er lagt til grunn for en igangsatt prosess, som nå bør få gå sin gang frem mot en konkurranse om statsstøtte.